

คู่มือเกษตรกรสมาชิกกลุ่มจัดการไม้ยางพารา

SK

รหัสสมาชิก SK.....

ชื่อ-นามสกุล

เบอร์โทรศัพท์

จำนวนพื้นที่ไร่

ที่อยู่.....

.....

1. กระบวนการรับรอง

การรับรองการจัดการสวนป่า คือ การขอรับการรับรองจากหน่วยงาน มาตรฐานป่าไม้ เพื่อรับรองการดำเนินงานด้วยสวนป่า

อายุของใบรับรอง : 5 ปี ประเภทของการรับรอง : แบบกลุ่ม (Group certification)

ชื่อการรับรอง : FSC-FM ตามมาตรฐานของ FSC (Forest Stewardship Council)

ปีที่ 1 : ตรวจรับรอง (Pre-Audit และ Audit)

ปีที่ 2-5 : ตรวจติดตาม (Surveillance)

บริษัทที่รับรองมาตรฐาน คือ บริษัท บูโร เวกริทิส (ประเทศไทย) จำกัด

มาตรฐานที่ใช้ในการตรวจ

1. SLIMFs certification

(FM-BV referential Thailand for FSC FM & NTFP Version 2.0)

(NTFP คือ ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เนื้อไม้ถูกนำมาใช้เพื่อการบริโภคของมนุษย์และสัตว์)

NTFP ย่อมาจาก Non - Timber Forest Product

2. FSC - STD - 30 -005 (V1 - 1) EN Version 1-1

สินค้าที่ขอรับรอง : ไม้ซุง (Logs), กิ่งไม้ (Twigs)

ที่มาของการรับรอง

“ การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน FSC (Forest Stewardship Council) ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนที่ก่อตั้งขึ้น โดยกลุ่มต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น กลุ่มนักอนุรักษ์ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม ผู้ค้าไม้ ผู้ผลิตสินค้าจากไม้ และกลุ่มชนพื้นเมือง องค์กรเป็นผู้ให้การรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนที่ได้รับความเชื่อถือในระดับเพื่อเป็นการรับประกันว่าไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน FSC เป็นไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้มาจากป่าธรรมชาติ แต่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากป่าปลูก ที่มีการจัดการป่าไม้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ”

จุดประสงค์สำคัญของการรับรองมาตรฐาน FSC นั้นก็เพื่อส่งเสริมพร้อมทั้งสนับสนุนให้ธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ได้มีระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนเพื่อการดูแลรักษาป่าไม้ที่นับวันมีแต่จะสูญหายไป

.....

พื้นที่ที่รับรองได้ในโครงการนี้จะต้องมีหลักฐานถูกต้องตามกฎหมาย คือ นส.4 หรือโฉนด นส.3

และ ส.ป.ก.

การขอรับรองมาตรฐาน

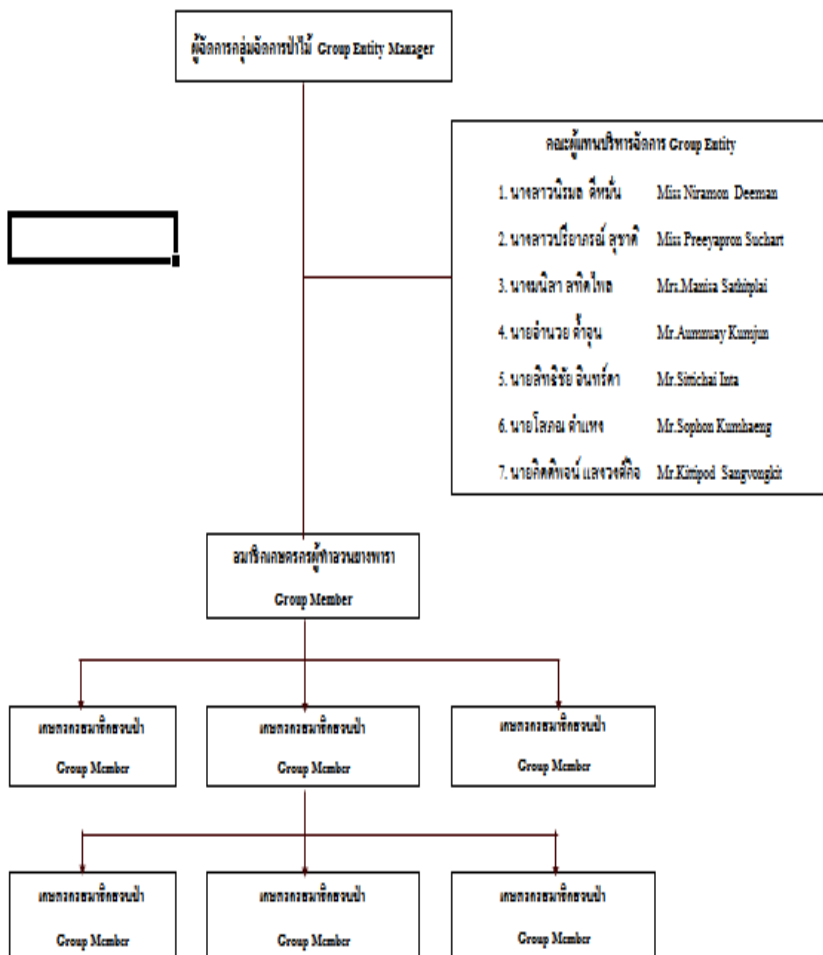
1. ยื่นความจำนงค์ต่อองค์กร Certification
2. ตรวจสอบข้อมูล ส่งแผนงานเพื่อพิจารณาตามมาตรฐาน FSC
3. ตรวจสอบสภาพสวนป่า และการดำเนินการ
4. ให้การรับรอง และให้ความเห็นประเด็นที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติม
5. ตรวจสอบติดตาม ประเมินประจำปี
6. การติดเครื่องหมายไม้ หรือผลิตภัณฑ์จากไม้

วัตถุประสงค์ในการรับรอง 3 ประการ คือ

1. การจัดการป่าไม้ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ถึงแม้มีการใช้ทรัพยากรป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ แต่จะมีระบบการจัดการดูแลความสมดุลทางชีวภาพ
2. การจัดการป่าไม้เพื่อสังคม เพื่อช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับผลประโยชน์จากการจัดการป่าไม้ในระยะยาว
3. การจัดการป่าไม้ที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอย่างคุ้มค่า และยั่งยืนเน้นรายได้หลักจากน้ำยาง เศษยาง และเนื้อไม้เป็นรายได้รองลงมา

2. โครงสร้างองค์กร

2. โครงสร้างและการทำงานของกลุ่มจัดการป่าไม้สหกิจแปลง Structure and operation of Klang Kheng Forest Management Group

โดยมีอำนาจและความรับผิดชอบ โดยรวมที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. วางแผนบริหารจัดการสวนป่าที่เข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งลงทะเบียนรับสมัคร “สมาชิกกลุ่ม” และตรวจสอบคุณสมบัติ
2. จัดเตรียมความพร้อมของเอกสาร จัดทำแฟ้มเอกสารจัดให้มีความสอดคล้องกับ FSC และออกแบบระบบการปฏิบัติงาน
3. ทำความเข้าใจ “สมาชิกกลุ่ม” ตกผลและยอมรับที่จะปฏิบัติตามหลักการและกฎเกณฑ์ตามข้อกำหนดต่างๆ ของ FSC
4. ตรวจสอบสวนป่าเบื้องต้น วางระบบการจัดการภาคสนามรับสภาพการทำงาน และกระบวนการปฏิบัติงานของสมาชิก
5. ผูกอบรมให้ “สมาชิกกลุ่ม” ให้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับหลักการของ FSC และเรื่องที่เกี่ยวข้อง
6. เป็นผู้แทนในการประสานงานระหว่างหน่วยรับรอง (Certifying Body : FSC) กับเจ้าของสวนป่ายางพาราหรือเกษตรกร
7. ให้คำปรึกษาในการวางระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนให้กับสวนป่ายางพาราในกลุ่มจัดการป่าไม้สหกิจกลาง
8. ตรวจสอบประเมินเบื้องต้นก่อนการรับรอง (Pre-audit)
9. ตรวจสอบติดตามรายงานปฏิบัติงานของ Group member และปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
10. ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนรับทราบการดำเนินงานของโครงการ
11. GE ต้องทำการบินที่รายการออกตรวจเยี่ยมสมาชิกสวนป่าทุกครั้ง เมื่อมีการเข้าพบพร้อมกับซักถามการดำเนินงาน กิจกรรม ข้อขัดข้องปัญหาที่พบและแนะนำแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน FSC

3. ขั้นตอนการรับสมัครสมาชิกกลุ่มฯ

การรับสมัครสมาชิกกลุ่ม แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทปกติ หมายถึง การรับสมัครสมาชิกทั่วไป หรือเกษตรกรผู้ทำสวนยางที่ต้องการสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มภายในระยะเวลาอย่างน้อย 30 วันขึ้นไป
2. ประเภทลูกเงิน (สมาชิกใหม่) หมายถึง เกษตรกรผู้ขอรับการสงเคราะห์จากสำนักงานกองทุน สงเคราะห์การทำสวนยาง และทำการตัดฟันตามกำหนดของ สกย. แต่ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกโครงการไม่น้อยกว่า 1 เดือน และเกษตรกรต้องแสดงความจำนงที่จะปลูกยางพาราเท่านั้น จะไม่มีการเก็บค่าใช้ย้ายสมาชิกในการดำเนินการ

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกโครงการ

1. เป็นเจ้าของสวนยางพาราที่แท้จริง
2. มีเอกสารแสดงสิทธิในการถือครองที่ดินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
3. ผู้สมัครได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นสมาชิกกลุ่มแล้ว จะไม่สามารถสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่มอื่นได้ในการรับรองประเภทหรือลักษณะเดียวกันนี้
4. ต้องมีความมุ่งมั่นและตระหนัก ในการจัดการสวนยางพาราตามมาตรฐาน FSC
5. ให้ความร่วมมือกับกลุ่มจัดการป่าไม้ ในการจัดการสวนยางพาราให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน FSC และดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่ตรวจพบโดย ผู้ตรวจรับรอง หรือผู้แทนการบริหารจัดการของกลุ่มจัดการป่าไม้
6. หลังการเก็บเกี่ยวเนื้อไม้ยางพาราแล้ว ต้องดำเนินการปลูกไม้ยางพาราหรือไม้เศรษฐกิจ ไม้เศรษฐกิจอื่น ๆ ใหม่ทดแทนภายในเวลา 2 ปี
7. ผู้สมัครหรือผู้ถือครอง ต้องไม่ได้รับข้อร้องเรียนหรือข้อความคิดเห็นที่มีนัยสำคัญ

เอกสารประกอบการสมัคร

1. สำเนาบัตรประชาชน
2. สำเนาเอกสารแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน
3. หลักฐานการชำระภาษีที่ดิน

หน้าที่ของสมาชิก

1. สนับสนุนการทำงานในพื้นที่สวนป่าให้สอดคล้องกับหลักการและกฎเกณฑ์ของ FSC และเก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 5 ปี
2. เปิดเผยข้อมูลพื้นฐานของสวนป่าฯ เช่น แผนการจัดการสวนป่า เป้าหมาย การจัดการ แผนการทำไม้ประจำปี เป็นต้น
3. อนุญาตให้คณะที่มบริหารจัดการ (GE) ควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานในสวนป่าฯ
4. อนุญาตให้ Auditor ของ FSC ตรวจสอบขบวนการปฏิบัติงานสวนป่าได้
5. ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่สำคัญ ตามคำร้องขอให้แก้ไข (NCR) หากการจัดการสวนป่าฯ ไม่สอดคล้องกับ FSC
6. ยอมรับข้อบังคับของ Group Certification
7. หากสมาชิกได้ทำการสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มประเภทเดียวกันนี้ของกลุ่มอื่นใด จะหมดสภาพการเป็นสมาชิกจากกลุ่มนี้ทันที
8. เกษตรกรต้องบันทึกข้อมูลการดำเนินงาน เช่น การใช้สารเคมี ค่าใช้จ่าย อื่นๆ และเก็บรักษาข้อมูลการดำเนินงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

4. สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมโครงการ

1. ได้รับการรับรองจากหน่วยงานมาตรฐานสากล ด้านป่าไม้ FSC-FM ให้มีการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ตามมาตรฐาน FSC
2. ได้รับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลการจัดการสวนป่าในระบบ FSC-FM และรับการตรวจรับรองเป็นระยะๆ เพื่อทบทวนการทำงานอย่างเป็นระบบ (Internal Audit)
3. สามารถเข้าร่วมสัมมนา ดูงาน และรับการฝึกอบรม เช่น ด้านการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ความรู้ด้านความปลอดภัย สารเคมี และรับข่าวสารด้านวิชาการสวนยาง รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
4. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการสวนป่า เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป
5. มีเว็บไซต์ของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นข้อมูลการดำเนินงานด้านต่างๆ และมีฐานข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต
6. การยอมรับจากสังคมโลกด้านการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน มีมาตรฐานการดำเนินงานด้านป่าไม้ และสามารถสลับข้อมูล แหล่งที่มาของไม้ การใช้ประโยชน์ได้และถูกต้องตามกฎหมาย

5. หลักการจัดการสวนป่า FSC 10 ข้อ

.....

(Forest Stewardship Council)

หลักการที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างกฎหมายกับหลักการของ FSC

สวนยางพาราที่เข้าร่วมโครงการ FSC จะต้องไม่ละเมิดกฎหมายต้องเสียภาษีที่ดินให้ทางราชการและปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น CITES CBD ILO และ ITTO

หลักการที่ 2 สิทธิในการถือครองการใช้ประโยชน์และความรับผิดชอบ

ต้องมีหลักฐานที่ดินถูกต้องตามกฎหมาย ไม่อยู่ในเขตป่าสงวน หรือที่ดินสาธารณะอื่น ๆ

หลักการที่ 3 สิทธิของชนพื้นเมือง

หากพบชนพื้นเมือง เช่น ชาโกลี ผีตองเหลือง ฯลฯ จะต้องได้รับการยอมรับ และคุ้มครอง

หลักการที่ 4 ความสัมพันธ์ต่างๆ กับชุมชนและสิทธิต่างๆ ของคนงาน

แรงงานในพื้นที่จะต้องได้รับการพิจารณาจ้างก่อน มีการอบรมการใช้สารเคมีอย่างถูกวิธีให้กับคนงาน มีอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยที่เหมาะสมให้กับคนงาน มีการจ่ายค่าแรงหรือค่าจ้างอย่างเป็นธรรม มีสวัสดิการสำหรับคนงาน และอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

หลักการที่ 5 ผลประโยชน์จากป่าไม้

มีการใช้ประโยชน์จากสวนป่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดการสูญเสียผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

หลักการที่ 6 ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ตระหนักถึงการรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ปกป้องพื้นที่ที่หายาก ไม่ให้มีการล่าสัตว์ป่า หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีอันตราย การกำจัดสารเคมีที่ใช้แล้ว โดยวิธีที่เหมาะสม

หลักการที่ 7 แผนการจัดการ

มีการกำหนดแผนการจัดการเป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับเป้าหมายในการจัดการการตัดไม้ การลงทุน การป้องกันสภาพแวดล้อม การป้องกันพืชสัตว์หายาก เพราะแผนการที่ดีตามตรวจตราแก้ไขผลกระทบด้านต่างๆ

หลักการที่ 8 การตรวจตรวจกำกับดูแลและการศึกษาวิเคราะห์

การตรวจตรวจดูแลและจะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับผลผลิตไม้ อัตราการเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงของพืช สัตว์ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ขบวนการควบคุมการเคลื่อนย้ายของสินค้าไม้ ที่ได้รับการรับรองแล้ว

หลักการที่ 9 การฟื้นฟูป่าไม้ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์

จะต้องดูแลหรือส่งเสริมพื้นที่ป่าไม้ให้มีผลกระทบบ และมีคุณค่าด้านการอนุรักษ์ต่อบริเวณใกล้เคียง และพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์ (HCV)

หลักการที่ 10 สวนป่าวางแผนและจัดการกับพื้นที่สวนป่าให้สอดคล้อง กับหลักการรายละเอียด 1-9 จัดระเบียบที่เป็นประโยชน์ด้านสังคมและเศรษฐกิจ สร้างความพึงพอใจให้กับประชากรโลกด้านการส่งเสริมฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าธรรมชาติ

8. ข้อปฏิบัติสำหรับเกษตรกรสมาชิกสวนป่า

6.1 ด้านสังคม

- มีการจ้างงานที่เป็นธรรม ค่าจ้างต้องไม่ต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำ ตามที่กฎหมายกำหนด
- คนงานที่อาศัยอยู่กับเจ้าของสวนยางต้องได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม อย่างน้อยต้องใกล้เคียงกับค่าจ้างแรงงานในท้องถิ่น มีสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสาธารณสุขพื้นฐาน และต้องมีอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานรวมทั้งได้รับสวัสดิการ ด้านการปฐมพยาบาลพื้นฐานจากเจ้าของสวนยางพาราหรือผู้รับเหมา
- มีการฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สารเคมี ยาฆ่าแมลง และปุ๋ย เป็นต้น
- เจ้าของสวนยางยินดีรับข้อเรียกร้องของกลุ่มคนงานเกี่ยวกับสิทธิของคนงาน ในด้านต่างๆ และแจ้งให้คณะกรรมการกลุ่มฯ ทราบ

6.2 ด้านสิ่งแวดล้อม

- การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีการรักษาต้นไม้หรือพืชธรรมชาติ ในบริเวณสองฝั่งลำห้วยข้างละ 2 เท่า ของลำห้วย และควรทิ้งเศษไม้ กิ่งไม้สดขนาดเล็กไว้ในพื้นที่ เพื่อเป็นธาตุอาหารในดิน และควรละเว้นการไถพรวนในพื้นที่ที่ใกล้กับลำห้วย ให้มีพืชคลุมดินและการทำขั้นบันไดตามแนวระดับ เพื่อลดการพังทลายของดิน
- การใช้สารเคมี มีบันทึกการใช้ปุ๋ย ชนิดของปุ๋ย บริเวณที่ใส่ ปริมาณการใช้ ช่วงเวลาการใช้ การเก็บรักษาประเภทสารเคมีที่ไม่แนะนำให้ใช้ (ตามรายละเอียดบัญชี) และควรเก็บไว้ในที่มิดชิดปลอดภัย ห่างไกลจากมือเด็ก ภาชนะบรรจุภัณฑ์
- ห้ามล่าสัตว์และตกปลา เพื่อรักษาความหลากหลาย และดูแลรักษาพื้นที่คุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์

6.3 ด้านเศรษฐกิจ

.....
วิธีการปลูก การปราบวัชพืช และการจัดการ เพื่อให้มีผลผลิตสูงสุด มีการสูญเสียน้อยที่สุด

7. แนวทางปฏิบัติงานสวนยางพาราต้นต่างๆ

7.1 เตรียมพื้นที่ปลูก (อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับงาน)

เริ่มดำเนินการประมาณเดือนมกราคม-พฤษภาคม ของทุกๆ ปี หลังจากทำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว

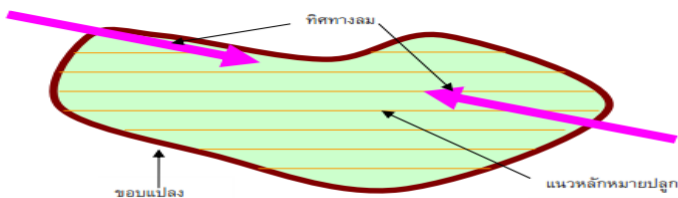
- กรณีที่มีการขุดต่อโดยการไ้รถแบ็คโฮ เมื่อดำเนินการขุดต่อไม้ยางพาราออกจากพื้นที่เสร็จแล้ว จะดำเนินการเก็บเศษไม้ ปลายไม้ และรากไม้ที่เหลือออกจากพื้นที่ให้หมด จากนั้นทำการไถพรวนซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้ดินร่วนซุย

- สำหรับพื้นที่ลาดชัน ดำเนินทำขั้นบันไดเพื่อปลูกยางพารา เพื่อลดการพังทลายของดิน

7.2 การปักหลักหมายแนวปลูกและการปลูก

(อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับงาน)

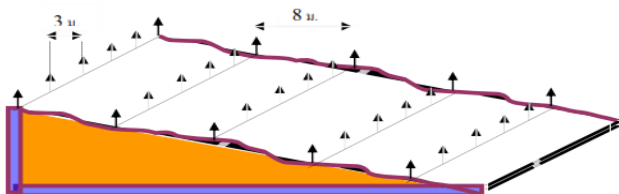
การปักหลักหมายแนวปลูก พื้นที่ราบจะใช้ระยะปลูก 2.5x7, 4x5 หรือ 3x7 เมตร สำหรับพื้นที่ลาดชันใช้ระยะปลูก 2.5x8 เมตร หรือ 3x8 เมตร ตามวัตถุประสงค์ และสภาพพื้นที่โดยเริ่มจากการวาง (Base Line) ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละพื้นที่สวนป่า เงินทุนในการดำเนินการของเกษตรกรและปัจจัยด้านอื่นๆ

ภาพการปักหลักหมายแนวปลูกพื้นที่ราบ

- การปักหลักหมายปลูกในพื้นที่ลาดชัน จำเป็นต้องใช้วิธีการปักหลักหมายปลูกในพื้นที่ลาดเท สำหรับพื้นที่ลาดเท ที่เตรียมพื้นที่ด้วยเครื่องจักรกลและตัดขั้นบันไดแล้ว การปักหลักหมายปลูกแล้ววัดระยะ

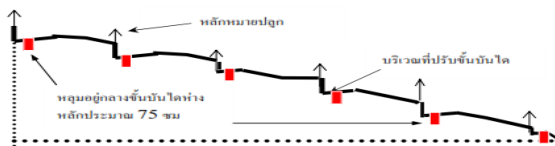
ความห่างของต้น แต่พื้นที่ที่ยังไม่ได้ตัดขึ้นต้นไม้ ต้องดำเนินการปักหลักหมายปลูกใหม่ โดยใช้เครื่องมือปักหลัก

การปักหลักหมายปลูกในพื้นที่ลาดเชิงสม่ำเสมอ

ภาพการปักหลักหมายแนวปลูกพื้นที่ลาดชัน

-การขุดหลุม การรองก้นหลุมและการปลูก หลุมปลูกที่ดีจะช่วยให้ระบบรากให้พัฒนาชอนไชไปหาอาหารตามดินที่เตรียมไว้ เมื่อระบบรากมีประสิทธิภาพ

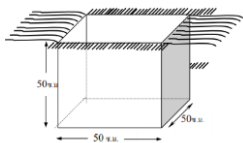

ตำแหน่งหลุมในกรณีทีลาดเท

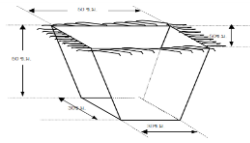
ภาพการขุดหลุมปลูกพื้นที่ลาดชันลักษณะของหลุมที่ปลูกจะแตกต่างกันตามวัสดุปลูก

- ใช้เมล็ดปลูกติดตาในแปลง ขนาดของหลุม กว้าง ยาว ลึก ประมาณ 25 ซม. ใช้จอบหรือเสียมขุดให้ได้ขนาดดังกล่าว

- การขุดหลุมปลูกกรณีอื่นๆ ขนาดของหลุม กว้าง ยาว ลึก ประมาณ 50 ซม.

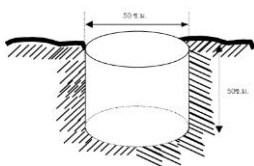
ภาพที่ 1 การขุดหลุมป่าไม้ใช้เพื่อปรับระดับดิน

ภาพที่ 2 การใช้หลุมขุดป่าไม้โดยใช้ดินถมที่ลาดชัน

ภาพการขุดหลุมโดยใช้เสียม

ภาพการขุดหลุมโดยใช้จอบ

ภาพที่ 3 การใช้ส่วนหลังรถแทรกเตอร์ขุดหลุม

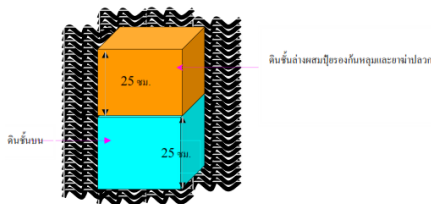
ภาพการขุดหลุมโดยใช้ส่วนหลังรถแทรกเตอร์ล้อยาง

-การรองกันหลุม ก่อนการปลูกยางพาราโดยเฉพาะส่วนที่ไม่ได้ใช้เมล็ดปลูก จะต้องทำการรองกันหลุม ด้วยปุ๋ย 0-3-0 หรือ ร็อคฟอสเฟท กับปุ๋ยอินทรีย์ ร็อคฟอสเฟทจะช่วยรักษาความชื้นในหลุมหลังการปลูกกรณีกระทบแล้งให้กล้ายางพาราที่ปลูกไม่เหี่ยวเฉา

7.3 การรองกันหลุม (อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

1. ผสมร็อคฟอสเฟท กับปุ๋ยอินทรีย์จำนวน 25 กก. ต่อ ร็อคฟอสเฟท 1 กระสอบ (50 กก.) ผสมโดยใช้เสียมหรือพลั่วคลุกเคล้าให้เข้ากัน
2. นำดินชั้นบนที่แยกไว้ตอนขุดหลุมถมที่กันหลุม จะทำให้ความสูงของดินชั้นบนประมาณ 25 ซม. จากกันหลุม
3. นำดินชั้นล่างที่แยกไว้ตอนขุดหลุมถมกลบหลุมส่วนที่เหลือ พร้อมกับดวงสารรองกันหลุมที่ผสมไว้แล้วจำนวน 170 กรัม คลุกเคล้ากับดินชั้นล่าง

ข้อควรระวัง การใช้ปุ๋ยพีชสดหรือปุ๋ยหมักรองกันหลุมอาจเกิดเชื้อราได้ เพราะปุ๋ยทั้งสองชนิดอาจจะมีเชื้อราทำลายกล้ายางพาราผสมอยู่ โดยการไม่ให้ส่วนของปุ๋ยสัมผัสกับกล้ายางพาราโดยตรง

7.4 การปลูก (อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

1. ปลูกด้วยเมล็ด นำเมล็ดยางพาราปลูกกลางหลุมที่เตรียมไว้ หรือขุดหลุมไปพร้อมปลูกก็ได้ วางเมล็ดยางพาราปลูกหลุมละ 3 เมล็ด กลางหลุมวางให้ห่างกันประมาณ 5 ซม.
2. ปลูกด้วยกล้าตาเขียว เพื่อให้โอกาสการแตกกิ่งจากตามีอัตราสูง ควรเตรียมหลุมโดยมีการรองก้นหลุมด้วย

7.5 การปลูกซ่อม (อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

ทำการปลูกไปแล้วประมาณ 1 เดือน ต้นยางพาราส่วนหนึ่งจะตาย จากสาเหตุต่างๆ เช่น การปลูกไม่ประณีต ต้นในปีที่ 2 ปลูกซ่อมตั้งแต่ต้นฤดูฝนประมาณเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ช่วงที่ 1 และประมาณเดือน สิงหาคม เป็นช่วงที่ 2 จะทำการปลูกซ่อมเพียง 2 ปีที่ 3 เป็นต้นไป ไม่จำเป็นต้องปลูกซ่อม เพราะกล้าที่ปลูกซ่อมในปีที่ 3 จะโตไม่ทันกับกล้าต้นแรก จะกลายเป็นกล้าที่ถูกข่ม (Suppress) ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์

7.6 การกำจัดวัชพืช (อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

วิธีการกำจัดวัชพืชมี 3 วิธี

1. การใช้แรงงาน โดยการใช้จอบถากรอบโคน ถากในแถวหรือถากระหว่างแถว นิยมใช้ในขณะที่ยางพารามีอายุน้อยๆ เศษวัชพืชจากการถากให้นำมาสูมโค่น (Munching) เพื่อช่วยลดการคายน้ำบริเวณโคน และเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน
2. การใช้เครื่องจักรกล ได้แก่ การไถพรวนด้วยรถแทรกเตอร์ล้อยาง เป็นการปรับปรุงโครงสร้างของดิน
3. การใช้สารเคมีต้องคำนึงถึงอายุของต้นยางพารา ปกติ จะใช้สารเคมีเมื่อยางพารามีอายุ 3 ปีขึ้นไป ซึ่งปัจจุบัน กลุ่มจัดการป่าไม้สหกิจกลาง

ชนิดของปุ๋ยสูตรต่างๆ

รณรงค์ลดสารเคมีหากมีการใช้ให้ปฏิบัติตามหลักการใช้สารเคมีและส่งเสริมให้ใช้วิธีกล

หากจำเป็นจะให้ใช้สารเคมี ที่อยู่นอกบัญชีต้องห้ามของ FSC

สูตรที่	N	P	K	ใช้กับ	สภาพดิน
1	20	8	20	ก่อนเปิดกรีด	ดินทุกชนิดแหล่งปลูกยางพาราเดิม
2	20	10	12	ก่อนเปิดกรีด	ดินทุกชนิดแหล่งปลูกยางพาราใหม่
3	30	5	18	ยางพาราที่เปิดกรีดแล้ว	ทุกสภาพแหล่งดิน

7.7

การใส่

ปุ๋ย

(อุปก

กรณ์

safety ใส่ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

การใส่ปุ๋ยยางพาราที่นำมาปลูก ปัจจุบันเป็นยางพันธุ์ดีจำเป็นต้องใส่ปุ๋ย เพื่อเร่งความเจริญเติบโตให้ได้ขนาดกรีด เมื่อถึงกำหนดเวลา 6-7 ปี เนื่องจากต้นตอพันธุ์ของยางพาราพันธุ์ดี ได้เมิลต์มาจากยางพาราพันธุ์ดีรุ่นก่อนๆ ถ้าได้ต้นตอพันธุ์ที่เป็นยางพารารุ่นแรกๆที่เรียกว่า ยางพาราเดิม ซึ่งปุ๋ยที่ใช้กับยางพารามี 2 ชนิด คือ ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยเคมี ประเทศไทยยังไม่มีมาตรฐานการควบคุมมาตรฐานของปุ๋ยอินทรีย์ มีแต่การควบคุม มาตรฐานของปุ๋ยเคมี สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร โดยหลังสุดเมื่อปี พ.ศ. 2542 สถาบันวิจัยยางได้แนะนำสูตรปุ๋ยเคมีไว้ ดังนี้

การรดกึ่ง (อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

ต้นยางพาราก่อนจะทำการเปิดกรีดเอาน้ำยางพาราควรมีลำต้นเปล่าตรง (Clear Bole) ประมาณ 3 เมตรจากพื้นดิน เพื่อสะดวกในการเปิดหน้ากรีด ช่วยให้ลมพัดโกรกได้ดี ลดความชื้นในแปลงป้องกันการเกิดโรคราในแปลงได้ระดับหนึ่ง และที่สำคัญเมื่อต้นยางพาราใกล้ครบรอบตัดฟันสามารถกรีดยางพาราหน้าสูงและจำหน่ายต้นไม้ราคาดี เพราะราคาไม้ยางพาราจะมีราคาดีในส่วนที่สามารถนำไปออกเป็นนิวยอร์กทำผิวไม้อัดได้

ต้นยางพาราจะแตกกิ่งมากน้อยในขณะกำลังเจริญเติบโตตามลักษณะจำเพาะของแต่ละชนิดพันธุ์ ยางพาราจะแตกกิ่งมากเมื่อมีการชะงักความเจริญเติบโต ในช่วงกระทบกับความแล้ง หรือขาดปุ๋ย เพื่อปรับปรุง

ให้ได้ตามกำหนด จึงจำเป็นต้องมีการแต่งกิ่งยางพาราทุกระยะเมื่อตรวจพบมีกิ่งงอกออกมา จะทำการแต่งกิ่งประมาณ 3 ปี โดยมีหลักการดังนี้

ปีที่	การแต่งกิ่ง
1	ตัดทุกกิ่งที่สูงจากพื้น 30 ซม.ลงมา
2	ตัดทุกกิ่งที่สูงจากพื้น 130 ซม.ลงมา
3	ตัดทุกกิ่งที่สูงจากพื้น 300 ซม.ลงมา

การแต่งกิ่งจะต้องคำนึงถึงยอดของต้นยางพาราที่เหลือด้วย เพราะหากตัดแต่งกิ่งออกไปมาก ใบยางพาราที่มีหน้าที่สังเคราะห์แสงจะลดน้อยลงไปด้วยทำให้ความเจริญเติบโตลดน้อยลง ปกติจะตัดกิ่งออกแต่ละครั้งประมาณ 1 ใน 3 ของเรือนยอด ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการตัดแต่งกิ่ง ในปีแรกตัดแต่งได้ตลอดเวลา ปีที่ 2 และ 3 ควรดำเนินการเมื่อยางพาราเริ่มชงักการเจริญเติบโต ประมาณเดือนธันวาคม - มกราคม

7.8 การฟันสารเคมี (อุปกรณ์ safety ใส่ตามความเหมาะสมกับพนักงาน)

หลักการพิจารณาใช้สารเคมี

- พิจารณาลักษณะการใช้งานใช้สารเคมีให้น้อยที่สุดก่อนเป็นลำดับแรก
- ใช้สารเคมีปราบวัชพืชได้ เมื่อโคนต้นยางมีส่วนที่เป็นสีน้ำตาล สูงกว่า 75 เซนติเมตร จากพื้นดิน
- ในแถวยางต้องปราบวัชพืชเป็นแนวกว้างประมาณ 2 เมตร
- พิจารณาเลือกใช้สารเคมีให้เหมาะสมกับชนิดวัชพืชและอายุต้นยางพารา
- สารเคมีที่แนะนำให้ใช้ในการกำจัดวัชพืชมีอยู่ 2 ประเภท คือ สารเคมีกำจัดวัชพืช ทิ้งไว้ในสวนยางพารา (ยกเว้นหญ้าคา) และสารเคมีกำจัดหญ้าคาในสวนยาง

กรณีหากมีการรั่วไหลของสารเคมี

- แจ้งบุคคลในพื้นที่ที่รับทราบถึงเหตุสารเคมีหกหล่น รั่วไหลที่เกิดขึ้น สถานที่ ปริมาณและคุณสมบัติของสารเคมีที่หกหล่น รั่วไหลนั้น
- ถ้าหากว่ามือของท่านสัมผัสหรือปนเปื้อนสารเคมีที่หกหล่น รั่วไหลให้ล้างมือของท่านให้สะอาด

.....

- สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือ เลือคลุมห้องปฏิบัติการ และแว่นตา เพื่อป้องกันไม่ให้สารเคมีมาสัมผัส ปนเปื้อนมือ ร่างกายและเสื้อผ้า
- กำหนดเขตและกันแยกเขตที่สารเคมีหกหล่น ใช้ชอล์ก ปากกา เทป หรืออุปกรณ์อื่นๆ ทำเครื่องหมายแสดงเขตที่สารเคมีหกหล่นและจำกัดการเข้าไปยังพื้นที่ดังกล่าว
- ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่สารเคมีหกหล่นจะต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีการสัมผัสหรือได้รับการปนเปื้อนสารหรือไม่ หากมีการปนเปื้อนต้องได้รับการล้าง กำจัดการปนเปื้อนนั้นและให้ไปอยู่ในพื้นที่อื่นที่จะมีการรับสัมผัสกับสารเคมีน้อยที่สุด
- ในกรณีที่สารเคมีที่หกหล่นเป็นสารที่แห้ง ให้ค่อยๆ ทำให้สารเคมีที่หกหล่นเปียกเล็กน้อย เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้สารเคมีดังกล่าวแพร่กระจายจากกระแสนลม ทั้งนี้ให้ระมัดระวังไม่ให้พื้นที่ที่สารเคมีหกหล่นมีการแพร่กระจายโดยไม่จำเป็น ในกรณีที่สารเคมีที่หกหล่นเป็นของเหลว ให้ใช้สารดูดซับเทลงไปในของเหลวดังกล่าวเพื่อจำกัดปริมาณการแพร่กระจายของการปนเปื้อน
- ปิดพัดลมหรืออุปกรณ์ระบายอากาศ ควรใช้การระบายอากาศเฉพาะที่เท่านั้น
- แจ้งเหตุไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อให้เข้าทำการช่วยเหลือและระงับเหตุ
- เมื่อมีการควบคุมเขตที่สารเคมีหกหล่น รั้วไหลแล้ว ให้เริ่มดำเนินการตามระเบียบขั้นตอนการล้าง กำจัดการปนเปื้อนให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยสารทำความสะอาดควรมีพร้อมไว้แล้วในชุดอุปกรณ์ทำความสะอาดสารเคมีหกหล่น ให้ทำการลดขนาดพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนให้เหลือน้อยที่สุดอย่างเป็นระบบ หลีกเลี่ยงการใช้วิธีการทำความสะอาดที่อาจทำให้สารเคมีที่หกหล่นมีการแพร่กระจายออกไปในวงกว้างมากขึ้นได้ ในบางสถานการณ์ การกำจัดสารเคมีที่หกหล่นนั้นอาจใช้วิธีการล้างพื้นที่ด้วยกรดก็ได้ แต่ควรดำเนินการเฉพาะกับพื้นที่ที่มีการระบายอากาศดีเท่านั้น
- นำอุปกรณ์ที่ใช้ในการกำจัดสารเคมีที่หกหล่น หรือที่ใช้ล้างการปนเปื้อนที่เป็นประเภทใช้แล้วทิ้งที่มีการปนเปื้อนทั้งหมดใส่ไว้ในถุงพลาสติกเพื่อนำไปกำจัดอย่างเหมาะสมในภายหลัง ควรนำอุปกรณ์ที่ปนเปื้อนใส่ไว้ในถุงหรือใส่ไว้ภาชนะบรรจุใดๆ ไว้เพื่อนำไปทำการล้างกำจัดการปนเปื้อนต่อไป
- ใช้เครื่องมือวัดระดับความเข้มข้นของสารหรือทดสอบความสะอาด เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการล้าง กำจัดการปนเปื้อน

การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช

1. อ่านฉลากก่อนใช้สารเคมี
2. แต่งกายให้มิดชิดและรัดกุม
3. ภาชนะบรรจุยา เมื่อใช้แล้วควรนำไปทิ้งเป็นขยะอันตรายและสารเคมี และนำไปกำจัดให้ถูกต้องต่อไป
4. ขณะพ่นยาต้องอยู่เหนือลมเสมอ
5. ทำความสะอาดถังพ่นยาและอุปกรณ์ทุกครั้งหลังการใช้งาน (ห้ามล้างในแม่น้ำลำคลอง)
6. ห้ามสูบบุหรี่ รับประทานอาหารขณะพ่นสารเคมี
7. อาบน้ำชำระร่างกายและซักเสื้อผ้าหลังการพ่นสารเคมีทุกครั้ง
8. ระมัดระวังไม่ให้สารเคมีเข้าปาก ตา จมูก หรือถูกผิวหนังและเสื้อผ้า

การเคลื่อนย้ายสารเคมี

ผู้ทำการเคลื่อนย้ายต้องทราบว่าสารเคมีที่จะเคลื่อนย้ายคือสารอะไร และมีลักษณะความเป็นอันตรายอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้สามารถจัดการหรือสื่อสารให้ผู้ช่วยเหลือทราบได้ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุสารหกรั่วไหล และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังนี้

1. สวมถุงมือ แว่นตานิรภัย เสื้อคลุมปฏิบัติการ (เสื้อกาวน์) และอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นอื่นๆ สำหรับการเคลื่อนย้ายสารเคมีและต้องดูแลฝาระวังสารเคมีที่เคลื่อนย้ายอย่างเคร่งครัด
2. สารเคมีที่เคลื่อนย้าย ต้องติดฉลากที่ถูกต้องชัดเจน บรรจุในภาชนะที่ปิดฝาสนิท หากจำเป็นอาจผนึกด้วยแผ่นพาราฟิล์ม หากเป็นของเหลวไวไฟต้องใช้ภาชนะที่ทนต่อแรงดัน
3. ต้องใช้ภาชนะรองรับ (secondary container) ขวดบรรจุสาร โดยภาชนะรองรับต้องไม่แตกหักง่าย เช่น ทำด้วยยาง เหล็ก หรือพลาสติก ที่มีขนาดที่สามารถบรรจุขวดสารเคมีนั้นได้ มีวัสดุกันกระแทกและหรือมีตัวดูดซับสารเคมีระหว่างขวด เช่น vermiculite หากเคลื่อนย้ายสารที่เข้ากันไม่ได้ต้องแยกภาชนะรองรับ
4. รถเข็นที่ใช้เคลื่อนย้ายสารเคมี ต้องมีแนวกันที่สูงเพียงพอที่จะกันขวดสารเคมี
5. การเคลื่อนย้ายสารเคมีและวัตถุอันตรายระหว่างชั้นให้ใช้ลิฟต์ขนของ หลีกเลี่ยงการใช้ลิฟต์ทั่วไป

.....

แผนการลดใช้สารเคมี
วัตถุประสงค์ :
เพื่อลดการใช้สารเคมีในการทำสวนยางพารา
ตัวชี้วัด :
ร้อยละ 5 การลดการใช้สารเคมีทุกปี
กิจกรรม
ชื่อกิจกรรมหลัก
1. อบรมการลดใช้สารเคมีในการทำสวนยาง
2. สถิติการใช้สารเคมีในการทำสวนยาง
ผู้จัดทำ :นางสาวปรียาภรณ์ สุชาติ

รายการสารเคมีที่ห้ามใช้

ภาพสินค้า	ชื่อทางการค้า	ชื่อสารเคมี	ประเภท
	พาราควอต	Paraquat dichloride	สารกำจัดวัชพืช
	กริมมีอกโซน	Paraquat dichloride	สารกำจัดวัชพืช
	ซันเวริน 80	อามีเวริน (ametryn)	สารกำจัดวัชพืช
	ไดนูเร็กซ์	ไดนูรอน (dinuron)	สารกำจัดวัชพืช
	เดสิรอน	ไดนูรอน (dinuron)	สารกำจัดวัชพืช

รายการสารเคมีที่ต้องใช้โดยมีการควบคุม

ภาพสินค้า	ชื่อทางการค้า	ชื่อสารเคมี	วัตถุประสงค์	วิธีการใช้
	<p>ไกลโฟเซต 48</p>	<p>Glyphosate-isopropylam monium</p>	<p>กำจัดวัชพืชหลังงอก</p>	<p>ใช้ในการกำจัดวัชพืชใบแคบ เช่น หญ้าคา หญ้าขน หญ้า-ชันกาลด หญ้าปากควาย หญ้าตีนกา หญ้าปล้อง หญ้าใบไม้ และหญ้าลูกเห็บ วัชพืชประเภทใบกว้าง เช่น ไมยราบยักษ์ ผักตบชวา สาบแร้งสาบกา สาบเสือ วัชพืชประเภทกก เช่นแห้วหมู</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หญ้าคาในพื้นที่มีร่มเงา เช่น โคนต้นปาล์ม น้ำมัน ไม้ผล และยางพารา ที่มีอายุกว่า 3 ปี อัตราการใช้สารเคมี 500-700 ซีซี. ต่อน้ำ 60-80 ลิตรพ่นในพื้นที่ 1 ไร่ 2. หญ้าคาในพื้นที่โล่งหรือในสวนยางพาราอ่อน ไมยราบยักษ์ อัตราการใช้ 750-1000 ซีซี. ต่อน้ำ 60-80 ลิตรพ่นในพื้นที่ 1 ไร่ 3. วัชพืช 350-500 ซีซี. ต่อน้ำ 60-80 ลิตรพ่นในพื้นที่ 1 ไร่

ภาพสินค้า	ชื่อทางการ ค้า	ชื่อสารเคมี	วัตถุประสงค์	วิธีการใช้
	กรดตราเสือ	Coagulate Acid	ทำให้น้ำยางพารา แข็งตัว	1. ใช้สำหรับหยอดทำยางถ้วย (ซียาง) ใช้หยอดได้ทันที ไม่ ต้องผสมน้ำ 2. หยอดลงในถ้วยยาง ปริมาณ 10-15 ซีซี. หรือ 10- 15 หยด 3. ใช้หยอดได้ประมาณ 400- 500 ตัน ต่อ 1 ขวด (1200) ซีซี
	กรดม่าแดง	Formic acid	ทำให้น้ำยางแข็งตัว	ใช้สำหรับทำยางแผ่น

ภาพสินค้า	ชื่อทางการค้า	ชื่อสารเคมี	วัตถุประสงค์	วิธีการใช้
	<p>ปุ๋ยเคมี</p>	<p>สูตร 20-8-20 สูตร 30-5-18 สูตร 22-5-18 สูตร 16-16-16</p>	<p>บำรุงสวนยาง บำรุงหลังเปิด กรีต เพิ่มปริมาณน้ำ ยาง</p>	<p>วิธีการใส่ปุ๋ย</p> <ol style="list-style-type: none"> ระยะแรกหลังจากปลูกยาง รากของต้นยางจะแผ่ออกเป็นวงกลมรอบลำต้น ควรใส่เป็นวงกลมรอบลำต้น สำหรับต้นยางที่มีอายุตั้งแต่ 17 เดือนขึ้นไป ให้หว่านปุ๋ยกระจายสม่ำเสมอเป็นแถบยาวไปให้แฉวยห่างจากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร เมื่อยางพาราเข้าสู่ ปีที่ 4 รากของต้นยางจะแผ่ขยายออกไปจนถึงกึ่งกลางระหว่างแถวยาง เมื่อต้นยางพาราอายุเกิน 5 ปี ขึ้นไป นาก็จะแผ่ขยายเพิ่มขึ้นและหนาแน่นอยู่ในบริเวณห่างจากลำต้นประมาณ 60 เซนติเมตร จนถึง 3 เมตร ให้หว่านปุ๋ยเป็นแถบกว้างห่างจากโคนต้นยางอย่างน้อย 50 เซนติเมตร และขยายออกไปถึง 3 เมตร สำหรับยางที่กรีตแล้วให้หว่านปุ๋ยทั่วแปลงห่างจากโคนต้นยางข้างละ 1 เมตร สำหรับอัตราการใส่ปุ๋ยตามที่สำนักงานสกย. กำหนด และตามแผนการลดใช้สารเคมี

7.9 การทำไม้ยางพารา (อุปกรณ์ safety ใ้ตามความเหมาะสมกับหน่วยงาน)

หลักการกำหนดเกี่ยวกับการจัดการสวนไม้ยางพาราไว้ มีขั้นตอนดังนี้

7.9.1 การกำหนดรอบตัดฟันของการทำไม้ยางพารา กลุ่มจัดการป่าไม้สหกิจแกลง

โดยกำหนดรอบตัดฟัน(Rotation) ของไม้ยางพาราที่ปลูก ดังนี้

การกำหนดอายุการตัดฟันของไม้ยางพาราที่ปลูก ไว้ที่ 25 ปีขึ้นไปโดยมีเป้าหมายรายได้หลักจากการกรีตน้ำยาง ในช่วงอายุระหว่าง 7-25 ปี หลังการปลูก และรายได้รองจากการโค่นล้มตัดฟันไม้ยางพารา ที่ครบรอบอายุการตัดฟัน หรือไม่สามารถกรีตน้ำยางได้อีกต่อไป เมื่ออายุ 25 ปีขึ้นไป

การคัดเลือกพันธุ์ จะคัดเลือกพันธุ์ที่ให้น้ำยางดี เป็นหลัก มาปลูกทดแทนหลังจากการโค่นล้มล้มทำไม้ ออกเมื่อครบอายุรอบการตัดฟันฯ โดยการปลูกทดแทนจะดำเนินการภายหลังการตัด 2 ปี

7.9.2 ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดรอบตัดไม้ยางพาราของกลุ่ม

- 1). ยางพารามีอายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป หรือ สวนยางพาราได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ แต่เนื้อไม้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมไม่ได้
- 2). ปริมาณน้ำยางพาราลดลงไม่คุ้มค่ากับค่าจ้างแรงงานในการกรีตเอาน้ำยางพารา ค่าปุ๋ย ค่าบำรุงรักษาอื่น ๆ
- 3). หน้ากรีดเสียหายมากเกินไปหรือมีอายุกรีตมากกว่า 25 ปี ไม่มีหน้ากรีดที่สามารถกรีตเอาน้ำยางได้อีกต่อไป ไม่คุ้มกับค่าจ้างกรีตยางพารา
- 4). สภาวะเศรษฐกิจ หรือต้องการเปลี่ยนชนิดไม้ที่ปลูกและเหตุผลต่าง ๆ

7.9.3 การโค่นล้ม (Falling) การโค่นล้มไม้ยางพาราจะดำเนินการล้มไม้ยางพาราออกทั้งแปลง (Clear cutting) เพื่อเตรียมพื้นที่ปลูกหลังจากการทำไม้ยางพารา โดยการจ้างเหมาแรงงานในพื้นที่ และราษฎร

ใกล้เคียงพื้นที่ กลุ่มจัดการป่าไม้ฯ การปฏิบัติงานจะต้องให้มีผลกระทบต่อต้นยางพาราแปลงใกล้เคียง พื้นที่ลำห้วย ถนนสาธารณะและพื้นที่อื่นๆ ให้น้อยที่สุด ต้นยางพาราที่ติดอยู่กับถนน แปลงข้างเคียงและอื่นๆ จะใช้ เครื่องมืออย่างมัดกับลวดสลิงเพื่อดึงต้นยางพาราที่จะล้มให้ล้มไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้น

การริดกิ่งหลังจากการโค่น คือกิ่งที่ไม่ใหญ่มากจึงไม่ต้องใช้เลื่อยให้ใช้ขวานหรือมีดขอแทน

7.10 การแต่งกายที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน (ตัวอย่าง)

ภาพที่ 1 ชุดทำงานตัดไม้

การชักลากไม้(อุปกรณ์ safety ใ้ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

รถแทรกเตอร์ เกษตรล้อยาง ชักลากไม้ยางพาราที่โค่นตัด ทั้งต้น ทั้งปลาย กิ่ง ไปรวมกองไว้บริเวณที่ติดกับเส้นทางหรือบริเวณที่รถบรรทุกเข้าได้อย่างสะดวก

การแบกไม้(อุปกรณ์ safety ใ้ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

การยกหรือแบกไม้ยางพาราที่มีน้ำหนักไม่มากนัก สามารถยกหรือแบกได้ด้วยคนเดียว ซึ่งเป็นการแบกหรือยกไม้ที่ปลอดภัยและรวดเร็วที่สุดของการทำงาน

การยกหรือแบกไม้ยางพาราแบบคู่ใช้สำหรับกรยกหรือแบกไม้ยางพาราที่มีน้ำหนักมากขึ้นไม่สามารถยกหรือแบกคนเดียวได้

การกลิ้งไม้ยางพาราขึ้นรถบรรทุกใช้สำหรับไม้ยางพาราที่มีน้ำหนักมากๆโดยมีบันไดสำหรับกลิ้งท่อนไม้

การขนส่งไม้(อุปกรณ์ safety ใ้ตามความเหมาะสมกับหน้างาน)

1. กำหนดพื้นที่ทำไม้ สำรวจพื้นที่ทำไม้ จัดทำแผนการทำงาน การล้อมไม้ การนำไม้ออกจากสวนป่า

2. ประชุมวางแผนการทำงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบ

- พื้นที่แปลงที่ทำไม้

- แผนที่การทำไม้ประจำปี

- เครื่องจักร อุปกรณ์การทำไม้ต่างๆ

- เอกสารควบคุมการดำเนินงาน

3. ดำเนินการทำไม้ในพื้นที่โค่นล้ม หมายวัดตัดทอน ยกไม้ขึ้นรถบรรทุก

- ไม้ท่อนขนส่งโรงเลื่อย บริษัท สหกิจแกลง จำกัด

- เศษไม้ปลายไม้จำหน่ายให้กับโรงงาน MDF ที่อยู่ในเครือของ บริษัท สหกิจแกลง จำกัด

4. ออกเอกสารสำหรับกำกับควบคุมไม้ยางพาราออกจากแปลงกำกับรถบรรทุก ทุกคันโดยพนักงานผู้รับผิดชอบ

5. เมื่อส่งไม้เสร็จแล้วพนักงานขับรถเก็บเอกสารสำหรับชั่งน้ำหนักส่งเจ้าหน้าที่บัญชีเพื่อตรวจสอบและเรียกเก็บเงินจากลูกค้าตามขั้นตอน

6. ผู้จัดการสวนป่าตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงาน

.....

ตารางสรุปการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมสวนยางพารา

B Personal Protective Equipment อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล

จาก (Safety and health in Forestry work, ILO Code of practice, 1998)

Table 1. Personal protective equipment (PPE) appropriate for forestry operations

Parts of the body to be protected:	Feet	Legs	Trunk, arms, legs	Hands	Head	Eyes	Eyes/face	Hearing
PPE normally appropriate:	Safety boots or shoes ¹	Safety trousers ²	Close-fitting clothing	Gloves	Safety helmet	Goggles	Visor (mesh)	Ear muffs ³
Operation								
<i>Planting</i> ⁴								
Manual	✓			✓ ⁵				
Mechanized	✓		✓					✓ ⁶
<i>Weeding/cleaning</i>								
Smooth-edged tools	✓			✓		✓		
Handsaw	✓			✓				
Chain-saw	✓ ⁷	✓	✓	✓ ⁸	✓	✓	✓	✓
Brush saw	✓			✓				
- with metal blade	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- with nylon filament	✓	✓		✓		✓		✓
Rotating knife/flail	✓		✓	✓				✓ ⁶
<i>Pesticide application</i>	To comply with those specified for the particular substance and application technique							
<i>Pruning</i> ⁸								
Hand tools	✓ ⁹			✓	✓ ¹⁰	✓		
<i>Felling</i> ¹¹								
Hand tools	✓		✓	✓ ¹²	✓			
Chain-saw	✓ ⁷	✓	✓	✓ ⁸	✓		✓	✓
Mechanized	✓		✓		✓			✓
<i>Debarking</i>								
Manual	✓			✓				
Mechanized	✓		✓	✓		✓		✓ ⁶
<i>Splitting</i>								
Manual	✓			✓		✓		
Mechanized	✓		✓	✓		✓		✓
<i>Extraction</i>								
Manual	✓			✓	✓ ¹³			
Chute	✓			✓	✓ ¹³			
Animal	✓			✓	✓ ¹³			
Mechanized								
- skidder	✓		✓	✓ ¹⁴	✓			✓ ⁶
- forewarder	✓		✓	✓	✓			✓ ⁶
- cable crane	✓		✓	✓ ¹⁴	✓			✓ ⁶
- helicopter	✓		✓ ¹⁵	✓ ¹⁴	✓ ¹⁶	✓		✓ ⁶
<i>Stacking/loading</i>	✓		✓	✓	✓			✓ ⁶
<i>Chipping</i>	✓		✓	✓	✓		✓	✓ ⁶
<i>Tree climbing</i> ¹⁷								
Using a chain-saw	✓ ⁷	✓	✓	✓ ⁸	✓ ¹⁸	✓		✓
Not using a chain-saw	✓				✓			

.....

ตารางสรุปการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมสวนยางพารา

อุปกรณ์ PPE ของแต่ละกิจกรรมในสวนป่า(อุปกรณ์ safety ใช้ตามความเหมาะสมกับชนิดงาน)

กิจกรรมในสวน	รองเท้า Safety		ชุดรัดกุม Safety		ถุงมือ		หมวก			แว่นตา	ที่ครอบหู	สายปลั๊ก	ผ้าปิดจมูก
	Boot	Shoes	ชุดSafety	เสื้อรัดกุม	ถุงมือหนัง	ถุงมือผ้า	หมวกมีกระบัง	หมวกปิดหน้า	หมวกปีกกว้าง				
กิจกรรมในสวน													
การเตรียมพื้นที่	✓			✓		✓		✓	✓				
การปลูก	✓			✓		✓		✓	✓				
การขุดแปรทกลอรั	✓	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
การกำจัดวัชพืช	✓			✓		✓		✓	✓				
การใช้สารเคมี	✓			✓		✓		✓	✓				✓
การใส่ปุ๋ย	✓			✓		✓		✓	✓				✓
การฉีดยา	✓			✓		✓			✓				
การกรีดยาง	✓			✓	✓	✓		✓	✓				
การใช้เลื่อยยนต์		✓	✓		✓		✓			✓	✓	✓	
การยกไม้ขึ้นรถ		✓		✓	✓			✓	✓	✓		✓	
การขนส่ง													

หลังจากมีการตัดโค่นแล้ว ต้องมีการปลูกทดแทนภายใน 2 ปี การดำเนินกิจกรรมต่างๆสมาชิกจะเป็นผู้ดำเนินการเอง สำหรับอุปกรณ์ความปลอดภัยต่าง ๆ ทางกลุ่มจัดการป่าไม้ฯ จะมีการจัดเตรียมให้กับทางสมาชิก โดยการทำการทุกครั้ง ทางสมาชิกต้องแจ้งให้ทางกลุ่มจัดการป่าไม้ฯ ทราบก่อนจะมีการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ

8. การตรวจติดตามและประเมินผล

สมาชิกกลุ่มฯ ต้องยอมรับหลักการและกฎเกณฑ์ของ FSC และข้อบังคับ และยินดีการตรวจติดตามประจำปี อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

8.1 วัตถุประสงค์ของการตรวจติดตาม

เพื่อให้เกิดการดำเนินงานและปรับปรุงประสิทธิภาพภายในกลุ่ม กำจัดสิ่งที่เป็นจุดอ่อนและปัญหาที่สาเหตุและการใช้เป็นแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต

เกณฑ์ในการตรวจติดตาม จะแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ ดังนี้

1. **ระดับรุนแรง (Major CARs)** หมายถึง ผลการตรวจติดตามที่พบว่า มีข้อบกพร่องหรือไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของ FSC ในการดำเนินกิจกรรมและทำให้สูญเสียระบบและไม่สามารถควบคุมบริหารการจัดการสมาชิกสวนป่าได้ ต้องแก้ไขปรับปรุงให้เสร็จสิ้นภายใน 3 เดือน (กรณีพิเศษ 6 เดือน) เช่น ผิดกฎหมายระดับประเทศ หรือกฎหมายท้องถิ่นและผิดหลักการและหลักเกณฑ์ของ FSC

- การทำงานเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง
- หลังจากมีการตัดโค่นแล้วไม่ได้กลับมาปลูกยางพารา ภายใน 1 ปี

2. **ระดับชั่วคราว หรือเล็กน้อย (Minor CARs)** หมายถึง ผลการตรวจติดตามที่พบว่ามี การเกิดข้อบกพร่องหรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ไม่ส่งผลให้สูญเสียต่อการจัดการสวนยางพาราเป็นการชั่วคราว หรือไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ปี (กรณีพิเศษ 2 ปี) เช่น

-มีการปฏิบัติที่ขัดต่อตามกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติการจัดการสวนยางพาราเป็นการชั่วคราว

ข้อสังเกต (Observation) หมายถึง ข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นจากการตรวจติดตามของคณะผู้บริหาร (GE) และควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ FSC ในกรณีที่ทำการตรวจติดตามแล้วพบว่า มีสมาชิกสวนป่าบางรายไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ จะพิจารณา ดังนี้

ครั้งที่ 1 ให้คณะทีมงานฯ ดำเนินการให้คำแนะนำ พร้อมชี้แจงแนวทางการแก้ไขต่างๆ และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

.....
ครั้งที่ 2 ให้คณะทีมงานฯ ดำเนินการให้คำแนะนำพร้อมชี้แจงแนวทางการแก้ไขต่างๆ ครั้งที่ 2 และทำบันทึกไว้เป็นหลักฐาน (บันทึกตักเตือน)

ครั้งที่ 3 พิจารณาตัดรายชื่่ออกจากความเป็นสมาชิกภาพ และทำการชี้แจงให้สมาชิกสวนป่ารายนั้นรับทราบ 4.ติดตามผลการแก้ไขคำร้องขอแก้ไข (CARs) ที่เกิดจากการตรวจประเมินภายใน ของคณะผู้แทนการจัดการ รวมถึงการตรวจประเมินของผู้ตรวจรับรองของสมาชิกสวนยางพารา ให้เสร็จสิ้นตามเงื่อนไขและระยะเวลา

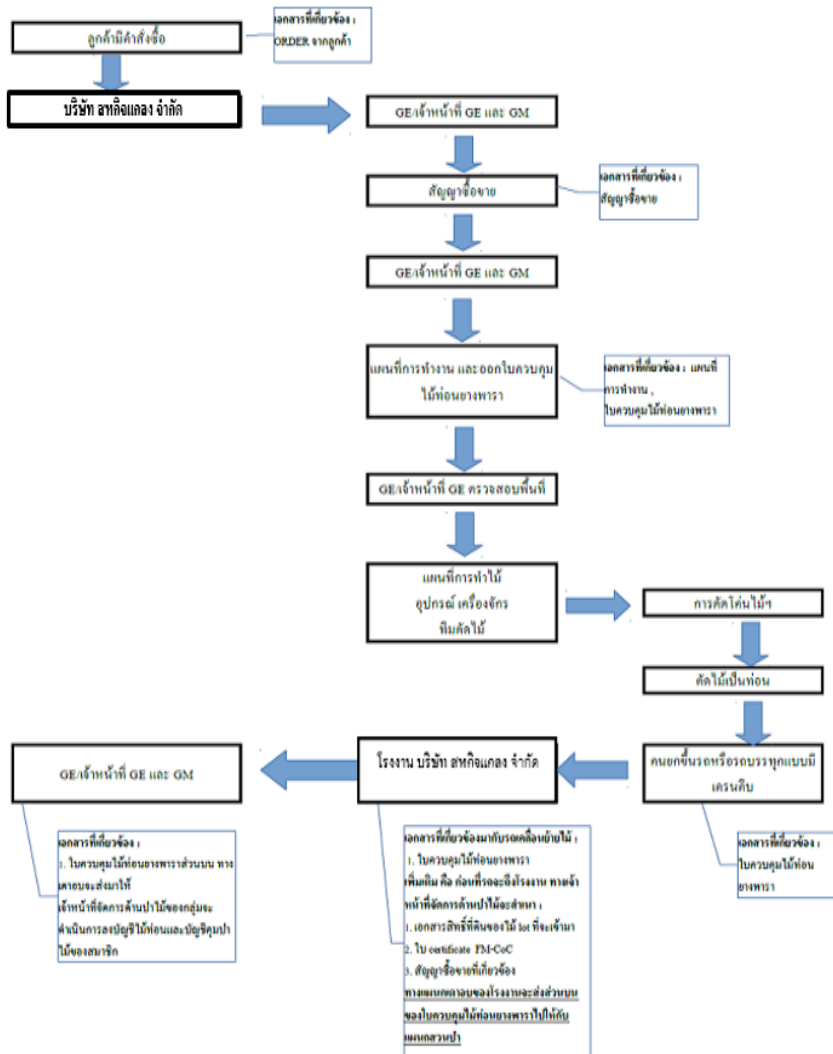
5.จากการตรวจประเมินภายใน กรณีที่สมาชิก ไม่เห็นด้วย หรือไม่พอใจกับผลการตรวจประเมินหรือกรณีที่ตรวจสอบแล้ว พบว่า สมาชิกมีข้อบกพร่องร้ายแรง จำเป็นต้องนำชื่่ออกจากกลุ่ม หากสมาชิกไม่เห็นชอบสมาชิกมีสิทธิ์ร้องเรียน กับคณะผู้แทนบริหารจัดการได้โดยใช้แบบฟอร์มร้องเรียนของกลุ่มจัดการป่าไม้ฯ

6.ในกรณีที่ทางกลุ่มจัดการป่าไม้ฯตรวจพบว่า สมาชิก ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของกลุ่มจัดการป่าไม้ฯ และทางกลุ่มจัดการป่าไม้ฯให้สมาชิกรายนั้นพ้นสภาพการเป็นสมาชิก และหากสมาชิกรายดังกล่าวไม่พอใจในผลการดำเนินงาน สามารถร้องเรียนได้ โดยใช้แบบฟอร์มร้องเรียนของกลุ่มจัดการป่าไม้ฯ

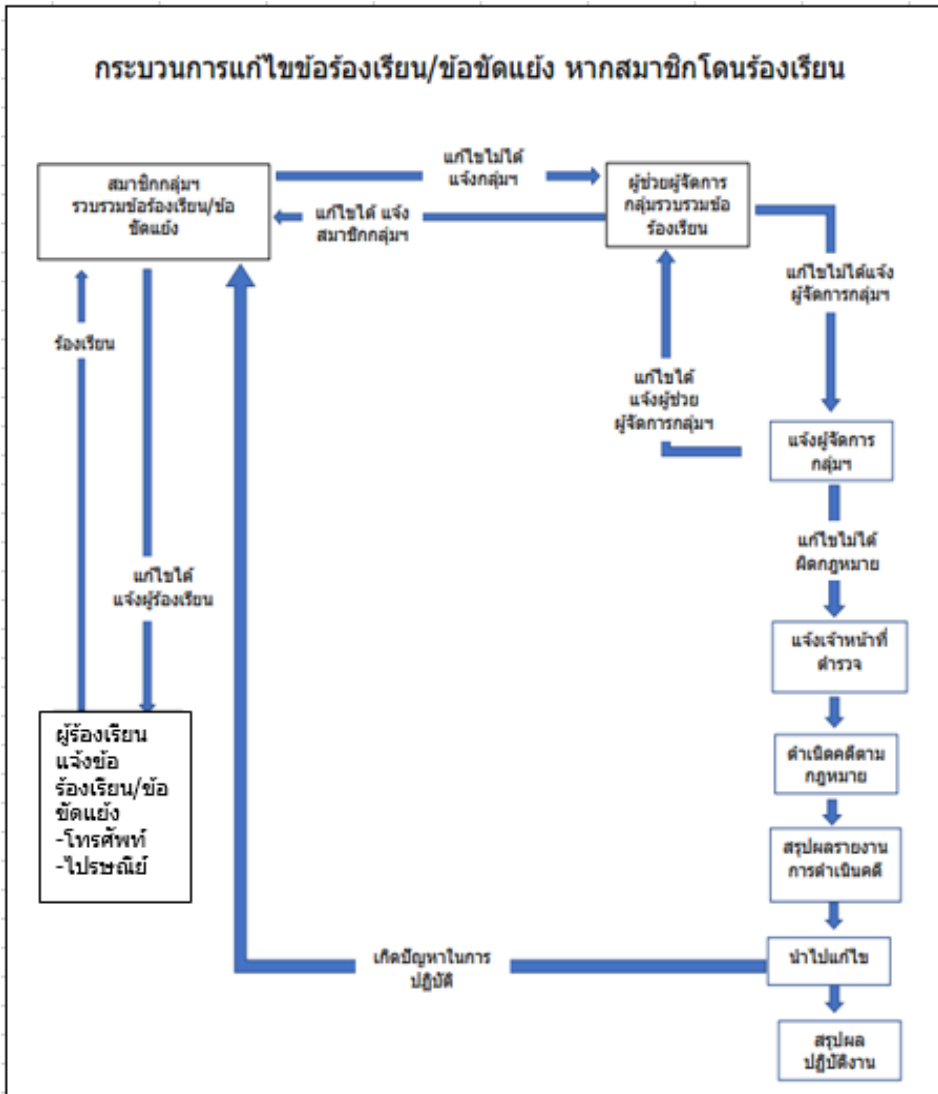
แผนผังขั้นตอนการดำเนินงานกระบวนการควบคุมการเคลื่อนย้ายไม้ยางพารา

(Chain of custody: COC)

ของกลุ่มจัดการป่าไม้สหกิจกลางเอกสารใบควบคุมการเคลื่อนย้ายไม้จากสวนมาที่โรงงาน

8.2 แผนผังขั้นตอนการร้องเรียน

ขั้นตอนการร้องเรียน

เมื่อสมาชิกกลุ่มถูกร้องเรียนหากเป็นข้อร้องเรียนที่ไม่ร้ายแรงสมาชิกสามารถแก้ไขได้เองโดยไม่ต้องแจ้งทางกลุ่มฯ แต่หากเป็นข้อร้องเรียนที่ร้ายแรงไม่สามารถแก้ไขได้ ครอบคลุมทางสมาชิกแจ้งมาทางกลุ่มฯ โดนขั้นตอนการแก้ไขมี ดังนี้

1. แจ้งข้อร้องเรียนหรือแสดงความคิดเห็นที่:
 - 1.1 เจ้าหน้าที่กลุ่มฯที่รับผิดชอบหรือพนักงานสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนท้องถิ่น
 - 1.2 กล่องรับฟังความคิดเห็น ณ ที่สำนักงานกลุ่มฯ
 - 1.3 ทางโทรศัพท์ บริษัทสหกิจแกลง จำกัด หมายเลข 038-992232-3 แฟกซ์ 038-992034
นางสาวนิรมล ดีหมั่น โทร 086-0316215
นางสาวปริยาภรณ์ สุชาติ โทร. 092-4313140
นางสาวนิสา สติไท โทร.
นายสุทธิชัย อินทร์ตา โทร. 064-9580226
นายโสภณ คำแหง โทร. 087-1306668
นายกานต์ นามกิ่ง โทร.....
 - 1.4 ไปรษณีย์ 199/9 ม.9 ต.กระแสน อ.แกลง จ.ระยอง 21110
2. ผู้ช่วยผู้จัดการกลุ่มทำการรวบรวมข้อขัดแย้ง แบ่ง 2 กรณี
 - 2.1 เป็นข้อขัดแย้งไม่รุนแรงที่สามารถแก้ไขได้ก็ทำการแก้ไข
 - 2.2 เป็นข้อขัดแย้งร้ายแรง ผู้ช่วยผู้จัดการกลุ่มจะทำการแจ้งผู้จัดการกลุ่ม แบ่ง 2 กรณี คือ
 - 2.2.1 แก้ไขได้ก็จะทำการแก้ไข
 - 2.2.2 แก้ไขไม่ได้/ผิดกฎหมาย ทางผู้จัดการกลุ่มจะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ แก้ไข
3. เมื่อมีการแก้ไขข้อขัดแย้งแล้วจะทำการสรุปผล
4. แจ้งทางผู้ที่เกี่ยวข้องข้อขัดแย้ง
5. นำผลสรุปและการแก้ไขข้อขัดแย้งไปปฏิบัติ
6. สรุปผลการปฏิบัติ จะมีการสรุปผลการร้องเรียนปีละ1 ครั้งและแจ้งต่อสมาชิกหลังการสรุปผล

8.3 หลักเกณฑ์การสุ่มตรวจสอบสมาชิก

หลังจากเข้าเป็นสมาชิกโครงการแล้ว ตลอดระยะเวลาของโครงการ เกษตรจะได้รับจากกลุ่มตรวจการดำเนินงานว่ายังมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน (FSC) อยู่หรือไม่ อย่างเป็นประจำ โดยวิธีการสุ่ม (Sampling plan) ดังนี้

$$y = \sqrt{X}$$

X คือ จำนวนสมาชิกทั้งหมด

Y คือ จำนวน FMU

Simple random sampling: SRS: วิธีเลือกหน่วยตัวอย่างอย่างง่าย

โดยใช้วิธีการสุ่มจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในสวนยางพารา คือ การสุ่มหยิบฉลากชื่อสมาชิกตามจำนวนที่สุ่มตรวจติดตาม โดยไม่มีการใส่ฉลากคืนกล่องสุ่ม เช่น จำนวนสมาชิก 12 สมาชิก มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\text{EX.1.} \quad y = \sqrt{12}$$

ประมาณ 3.49 จะต้องตรวจติดตามจำนวน 3 แปลงสวนป่า เป็นต้น

8.4 ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการตรวจติดตาม

ในกรณีการเลือกสวนป่าสำหรับตรวจติดตามอาจมีข้อพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

1. กรณีมีข้อร้องเรียนเกิดขึ้นที่แปลงสมาชิกสวนป่า จะดำเนินการตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษ
2. กรณีที่ผู้คุมจับผลกได้สวนป่าซ้ำกับแปลงที่ผู้ตรวจ BV หรือผู้ให้การรับรอง ผู้ตรวจในปีนั้นๆ จะเว้นการตรวจ และจะทำการสุ่มใหม่
3. มีการดำเนินการต่างๆ ในปัจจุบันที่ไม่สอดคล้องกับแนวทาง FSC
4. สวนป่าที่ดำเนินการตัดโค่นเสร็จแล้ว เพื่อตรวจติดตามการปลูกภายหลังทำไม้ 1 ปี ที่จะต้องกลับมาปลูกสวนยางพาราเหมือนเดิม
5. ติดตามการดำเนินงาน การแก้ไข การทำงานตามคำแนะนำของ GE หรือผู้ประเมิน BV

8.5 หากมีข้อร้องเรียน หรือต้องการติดต่อ กลุ่มจัดการป่าไม้สหกิจแก่ง

ติดต่อได้ที่ เบอร์โทรศัพท์ **089-9353444,098-8264319,090-7808944**

Fax : 038-992034

Email: sahakij-klaeng@hotmail.com

Website: www.sahakijklaeng.com

